

ikke min Mening, men derimod, at man skal komme til en paa fornøftige Principer begrundet Afbenyttelse af det, man har lært. Rigtigheden heraf vil den ærede Rigsdagsmand vistnok indrømme mig, og navnlig ogsaa, at der er Ingen, der tænker paa, fordi man vil beholde Gymnastikken, at bortfjerne disse af ham berørte Momenter af Agerbrugerens Liv. Iøvrigt maa jeg ogsaa være ganske enig med den ærede Rigsdagsmand i, at det er principmæssigt rigtigt at give Frihed i saa Henseende og at lade Communerne selv bestemme, om de ville have den og den Underviisning, og da hvorledes; men paa den anden Side er han vist ogsaa enig med mig deri, at det i Dieblicket er umuligt at sætte det igjennem. Hvorfor er man nu netop paa denne Maade falden over Gymnastikken? hvorfor ikke ligesaagodt over Sangunderviisningen eller Religionsunderviisningen, som efter min Mening mange Steder bliver fuldt saa slet behandlet som Gymnastikunderviisningen? Jeg har i 20 Aar været Skolemester, jeg har seet mangfoldige Lærere i Religion og har havt meget med dem at gøre, men jeg har — og Forholdene ere vist i saa Henseende allevegne de samme — fundet for hver dygtig Lærer i Religion 4 à 5 dygtige Lærere i andre Fag. Deraf slutter jeg, at det er paa Landet som her, at selv om en Mand i det Hele taget kan være dygtig som Lærer, er han derfor ikke stiftet til at være Religionslærer. Det forekommer mig, at det ligger i Sagens Natur; thi der hører Andet til at være Religionslærer end at kunne pibste Valles Lærebog ind i Børn.

Man glemmer iøvrigt en Ting, synes mig, og det er, at denne Gymnastikunderviisning er tilstede. Dette maa jeg henvende til mange af de ærede Talere, der have yttret sig igaar og idag. De tale om, hvorfor man vil indføre Gymnastikken, hvorfor man vil tvinge Folk til at lære den; men det Faktiske er, at den er tilstede (En Stemme: Nei!). Ja, er den ikke tilstede, saa behøve vi heller ingen Lov for at faae den hævet; thi er det ikke sandt, hvad Digteren siger: „Ingen, ingen Moders Sjæl kan slaae den døde Mand ihjel.“ Vi formaae ikke at slaae den døde Mand ihjel;

men er der Liv, saa maae vi see at bevare det; thi det vilde dog være altfor grusomt, om vi her vilde slaae En, der ikke var død, ihjel, medens vi i andre Tilfælde gjøre alt muligt for at vedligeholde Livet. Lad os, som sagt, vel erindre, at vi staae paa det Standpunkt, at Gymnastikken er tilstede, og at vi vel skulle betænke os, inden vi bestemme os til at affkaste det, som nu engang er der. Det er deri Banffeligheden ligger; jeg skal imidlertid troste mig med, at selv om dette Forslag nu gaaer igjennem, det være rigtigt eller ikke, faae vi Tid til at betænke os paa, hvilket endeligt Resultat vi for vor Part med Hensyn til det skulle komme til; thi det kommer neppe videre i denne Session, og Tid vunden, er Meget vunden. Det er min Overbeviisning, at vedvarer den Mistemning imod Gymnastikken, som nu er tilstede, endnu i nogle Aar, da bevises derved, at den har en sund Rod i Folket, og da bør vi bøje os for den; hører den derimod til den Tid op, er det indlysende, at det nu kun har været en Modesag, der er bleven brugt som Stikord, og da skulle vi ikke bøje os for den.

Schiern: Jeg ønsker egentlig kun at fremsføre en Bemærkning, som det forekommer mig, at jeg ikke tidligere har hørt, og som er hentet fra Gymnastikunderviisningens Historie, fra dens historiske Oprindelse, om jeg saa maa sige, og som kan forklare, hvorfor jeg til en vis Deel, vel at mærke, kun til en vis Deel, kan samstemme med de Ytringer, som ere fremsførte af flere af de ærede Medlemmer fra Landet. Jeg sigter ikke derved til, at man vistnok ofte paa Landet ikkun lærer Gymnastikens A. B. C., eller at denne Underviisning paa mange Steder kun er en Caricatur, saaledes som jeg selv kan erindre fra min Ungdom i Fyen at have været Vidne til. Jeg vil fremhæve, hvorledes det forekommer mig, at naar man seer hen til denne Underviisnings Oprindelse, at da er der Noget, der taler for at gøre Forskjel i denne Henseende mellem, hvad der er Tilfældet paa Landet, og hvad der gjælder i Staden. Gaaer man hundrede Aar tilbage i Tiden, nemlig til Holbergs Tid, saa findes der lige saa lidt Gymnastikunderviisning i Skolerne, og heller ikke i Skolerne i Stæ-